

**ಮೋಡ ಕವಿದ
ಸಾಮಾಜಿಕ
ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
ಮೋಡಗಳ ಕುರಿತು
ಮಾತುಕತೆ!**

ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ಬೆಟ್ಟ-ಗುಡ್ಡಗಳ ನಡುವಿನ ಒಂಟಿಮನೆಯದು. ಮುಳಿಮನೆಯಿಂದ ದಂಟೂರಿಕೊಂಡು ಹೊರಬಂದ ಶಂಕರಜ್ಜ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಅಭ್ಯಾಸದಂತೆ ಹಸ್ತವನ್ನು ಹಣೆಗೆ ಅಡ್ಡ ಹಿಡಿದು, ಆಕಾಶದತ್ತ ದೃಷ್ಟಿ ನೆಟ್ಟ. ಮುಂಜಾನೆ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯ ಪಿಂಡಿಯಂತೆ ದಟ್ಟಿಸಿದ್ದ ಬಿಳಿ ಮೋಡಗಳು, ಹೊತ್ತೇರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ್ದವು. ಶಂಕರಜ್ಜ ಸ್ವಗತವೆಂಬಂತೆ, 'ಮತ್ತೆ ಮಳೆ ಶುರುವಾಗುವ ಲಕ್ಷಣ ಕಾಣ್ತದೆ' ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರೆಳೆದ. ನೆರಳಿನಂತೆ ಶಂಕರಜ್ಜನ ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಗಂಗಮ್ಮ, 'ದಶಂಬ್ರ (ಡಿಸೆಂಬರ್) ಮುಗಿದ್ರೂ ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗೀಲಿಲ್ಲಲ್ಲ... ಎಂಥ ಕಾಲ ಬಂತಪ್ಪ' ಎಂದು ಕಳವಳಗೊಂಡಳು. ಮೋಡಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಅರಿಯುವ ಶಂಕರಜ್ಜನಂತವರನ್ನು ನೀವೂ ಕಂಡಿರಬಹುದು, ಕೇಳಿರಬಹುದು.

ಮೋಡಗಳ ಕುರಿತು ಕುತೂಹಲ, ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯದಲ್ಲ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಡಗಳ ಕುರಿತು ಯಥೇಚ್ಛ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿವೆ. ಇಂದ್ರ ಮೋಡಗಳ ರಾಜ, ಆತನ ಇಚ್ಛೆಯನುಸಾರ ಮೋಡಗಳು ಮಳೆ ಸುರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ. ಮಿಂಚು ಮತ್ತು ಸಿಡಿಲು ಇಂದ್ರನ ಆಯುಧಗಳನ್ನುತ್ತಾರೆ. ರಾವಣನ ಮಗ ಇಂದ್ರಜಿತನ ಮೂಲ ಹೆಸರು ಮೇಘನಾದ. ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಅವನ ಅಳು ಗುಡುಗಿನಂತೆ ಇತ್ತೆಂದು ರಾವಣ ತನ್ನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಮೇಘನಾದ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟ. ಮಹಾಭಾರತದ ಯುದ್ಧದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಬೃಹತ್ ಕಾರ್ಮೋಡವನ್ನು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ಭ್ರಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಅರ್ಜುನ ಜಯದ್ರಥನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಾರ ರಾಗದ ಅನೇಕ ಪ್ರಭೇದಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಘಮಲ್ಲಾರವೆಂಬುದು ಜನಪ್ರಿಯ ರಾಗ. ಈ ರಾಗವನ್ನು ಹಾಡಿ ಮಳೆ ಬರಿಸುವ ಛಾತಿ

ತಾನ್‌ಸೇನ್, ಬೈಜನಾಥ ಮಿಶ್ರ (ಬೈಜುಬಾವು) ಮುಂತಾದ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಚಂಡರಿಗಿತ್ತೆಂದು ದಂತಕತೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

ಮುಗಿಲನ್ನು ನೋಡಿ ಹವಾಮಾನವನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸುವ ಕಲೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಕರಗತವಾಗಿತ್ತು. ಮಳೆಗಾಲ ಇನ್ನೇನು ಅಡಿಯಿಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವಾಗ ಗೇಟಿನವರೆಗೆ ಬಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಛತ್ರಿಯಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಮ್ಮ, 'ಮುಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು... ಕೊಡೆ ಮರೆಯಬೇಡ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಗುಂಯ್ಯುತ್ತಿದೆ.

ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಮುನಿಸು ಆವರಿಸಿದಾಗ 'ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಡ ಮುಸುಕಿದ ವಾತಾವರಣ' ಎನ್ನುವುದುಂಟು. ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಘರ್ಷಣೆಯಾದಾಗ 'ಯುದ್ಧದ ಕಾರ್ಮೋಡ ಕವಿದಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತ-ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ನಡುವೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯ ನಡೆಯುವುದು ಅನುಮಾನವಾಗಿದ್ದಾಗ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಕ್ರೀಡಾಪುಟದಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಹೆಡ್‌ಲೈನ್ - 'ಭಾರತ-ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮೋಡ?' ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಕುಳಿತವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳು 'ಎವ್ವಿ ಕೌಡ್ ಹ್ಯಾಸ್ ಎ ಸಿಲ್ವರ್ ಲೈನಿಂಗ್' ಎಂದು ಪ್ರತಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಿಸುವುದುಂಟು. ಮೋಡಗಳಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಗುಡುಗು-ಸಿಡಿಲಿನ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಬೆಚ್ಚುವ ಚಿಣ್ಣರಿಗೆ ಅಜ್ಜಿ 'ವರುಣದೇವನ ಒಡ್ಡೋಲಗ ಭೂಮಿಗೆ ಆಗಮಿಸುವ ಗೌಜಿ' ಎಂದು ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೋಡಗಳು ನಮ್ಮನ್ನಾವರಿಸಿರುವ ಪರಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳಷ್ಟೆ.

ಬಗೆಬಗೆ ಮುಗಿಲು!

ಮೋಡಗಳಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ವೈವಿಧ್ಯ! ಒಂದರಂತೆ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಮನಸ್ಸು ಮೋಡಗಳಲ್ಲಿ